

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár
 egy negyedévre 1 frt 25 kr., félévre 2 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 I. tized 265. szám, özv. Fried Józsefné úrnó házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket
 és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsekelt árjegyzék szerint számít.

Felhívás előfizetésre.

A jövő hó elsejével lapunk jelen évfolyamának második fele nyílik meg. Visszatérítve a mögöttünk levő múltat, ez alkalomból nyugodt lélekkel hívjuk fel t. g. olvasóinkat előfizetéseik megújítására, illetve a lapunk előfizetőinek nap-napra növekvő táborába való sorakozásra.

A kötelesség híj teljesítésének tudata; a nyilvánvaló tény, hogy kívül minden helyi, vagy személyi párton és kottérián minden tehetségünket, lapunknak egész terét, mindenkor kizárólag, de egészen elfogatlanul is, a közügynek szenteltük — bizalmat ad nekünk arra nézve, hogy e felhívásunkat minden hosszabb magyarázgatás és újabb ígéretkezés nélkül bocsásunk közre — jól látván a t. közönség folyton növekvő pártolásából, hogy helyes úton haladunk és működésünk előfizetőinknél elismerésre lel.

Lapunk előfizetési díja a régi maradt és pedig

1/4 évre 1 frt 25 kr.,
 1/2 évre 2 frt 50 kr.,

mely összeg legélszerűbben postautalvánnyal küldhető be, vagy nyugtáknk elleneben a lapkihordóknál fizethető le.

Megújítva bizalomteljes felhívásunkat

tisztelettel

a „Szentes és Vidéke“
 szerkesztősége és kiadóhivatala.

Túlérzékenység.

Lapunk más helyén (a közigazg. bizottság üléséről szóló referádánkban) is megemlékeztünk azon incidensről, melyet a f. hó 26-án tartott közigazgatási bizottsági ülésen Balogh János vármegyei árvaszéki elnök improvizált azzal, hogy a Döme és Török-féle sikkasztási ügyből kifolyólag megindított fegyelmi ügyben történt kihallgatattásáról felvett jegyzőkönyvet felolvastatni kérte a végül, hogy mondjon véleményt a közigazgatási bizottság: helyesen járt-e el vele szemben az alispán vagy nem, mert ő azt hiszi, hogy a követett eljárás nem egyéb mint az alispán személyes ellenszenvének folyománya s nevének azon hirhert sikkasztási ügygyel oly mértékben való összekapcsolása, a melyet — legjobb meggyőződése szerint — meg nem érdemelt.

Ezen, a közigazgatási bizottság legközelebb tartott ülésében előkerült eseménnyel nem azért foglalkozunk e helyen, hogy Stammer Sándor alispán eljárását mentsük; az erre egyedül illetékes forum: a közigazgatási bizottság kifejezte már arról véleményét, midőn azt helyesnek és az előbbhozott s a belügyminiszter által is helybenhagyott közigazg. bizottsági határozat értelmében végrehajtottak kimondotta.

De nem is azért tesszük megbeszél-

lés tárgyává, hogy a közigazg. bizottság most említett határozata folytán abból Balogh János vármegyei árvaszéki elnökre nézve jogosulatlan konzekvenciákra alkalmat adjunk. Úgy az egyik, mint a másik esetnek még feltevése ellen is határozottan tiltakozunk.

Hanem foglalkozunk vele azért, mert az ügynek olyképen feltüntetése, mint a milyen szintetben azt Balogh János, a közigazgatási bizottság elé állította, nézetünk szerint nagyon alkalmas egy végeredményében veszélyessé válható praecedens megalkotására. arra nevezetesen, hogy egy a közérdek szempontjából a lehető legigazságosabb megfontást, megoldást igénylő ügy szüneted ez által sérelmet s éppen azt, ki ilyen incidensek improvizálására bagyja magát ragadtatni, helyezi ferde világításba.

Nyiltan kimondjuk — a mint már korábban is tettük — hogy Balogh János árvaszéki elnöknek ez ügyben már elejétől kezdve tanusított magatartását nem értjük, azt egyáltalán nem helyeselhetjük s okát másban, mint a túlérzékenykedésben, fel sem találjuk. Nem akarunk annak pertraktálásába is bocsátkozni, hogy ezenkívül hajlandók vagyunk még ez eljárását, szalavatatlan egyén általi beleolvasgoltatás eredményének is tekinteni.

Értetni tudjuk mi azt, hogy egy önrzetiés, kötelessége teljesítésében a

TÁRSAS.

János, Janka és Jancsi.

Elbeszélés.
 Irta: Pilcz Mór.
 (Folytatás.) (3.)

Az öreg Dani bácsinak úgy tetszett, mintha már meg is történt volna a szerencsétlenség! A kis leánynak természetesen sejtelve sem volt arról, mi minden forrott e pillanatban az öreg tanító kebelében. Azt gondolta, hogy az atya fát a famászásért dorgálta. Pedig szegényt egészen más aggodalom gyöttré.

A vacsora a három gyermek vig eszevegése közt folyt el. Ártatlanságukban, egyszerűségükben észre sem vették azt a halvány árnyat, mely felhőként ereszkedett a két apa homlokára.

IV.

A hold már magasan járt az ég boltozatán, kastélyt, parkot, a kicsiny völgyet befrasztván szelid, ezüstös fényével. Néma csend uralgott a vidéken, a természet üdítő álomban heverte ki az augusztusi nap tikkasztó hevét. A zümmögő tülkölés is pihenini tért éjjeli vándor útjáról, csak a tücsök csiripelé a bokor mögött egyhangú danáját.

Már éjfélre járt az idő, s Jancsi még mindig az ablaknál állt, agyában szebbnél szebb gondolat, keblében névtelen gyönyör.

Szemei mereven csüggöttek a kis kastélyon oda át, melynek falai között kedves kis játszótársára szunyadozott.

Az atya hangja ébreszté föl Jancsit álmodozásából.

„Az atya vagy még Jancsi?“

„És te is, atyám, ily későn? — Kérdé az ifjú meglepődve s aggódó hangon — talán nem jól érzed magad?“

„Nekem semmi bajom, édes fiam. Csak gondolkoztam gyermekem, gondolkoztam te felőled. Jer közelebb, ülj ide ágyamhoz, hadd csevegjünk egy kicsit.“

A holdsugár gyenge világítása mellett Jancsi nem láthatta ugyan atyjának fájlalomteljes arcát, de szavainak elfojtott, komor hangja nem kerülhette el figyelmét.

Néma, aggódó sejtéssel lépett atyjához, leülve ágya szélére.

„Fiam! — kezdé az öreg kinos csend után — nekünk el kell hagynunk, neked el kell hagynod a kastélyt, minél előbb, mielőtt lehet!“

„Hogyan, atyám?“

„Édes álom bűvés varázsa hurcol téged, fiam, örvény szélére; véged menthetetlen, hogyha későn ébredsz! Főli kell hát még korán ocsúdnod, mielőtt saját üdvőd, mielőtt egy ártatlan gyermek nyugalma, boldogsága oda lenne, mielőtt adáz halátlanságot követnél el egy atya ellen, ki veled, ki atyáddal szemközt mindig, mindenkor a leggyöngédebb ember, a legnemesebb barát vala...“

„Az isten szent szerelmére, atyám, hát mit tettem, hát mi bűnt követtem el?“

„Te szereted Jankát! Öntudatlanul bár — miként reménylen — és anélkül, hogy Janka érzelmeidet csak sejtene, ezt reménylen is, reménylen akarom, mindkettőtök boldogsága érdekében!“

Eles törként jártak át meg át Jancsi szívét az öreg eme szavai.

„Te Jankát öntudatlanul szereted!“ mondá az atya. Igen. E pillanatig öntudatlanul szivta lelkébe a bimbózdó liliom édes illatát! De most — de most egyetlen szóval nevezhető meg azt a leirhatlan kéjt, melyet Janka közelében mindig érzett, most ismert meg csak azt az édes vágyat, mely őt folyton csak feléje, csak hozzája vont.

Az atya, a gyöngéd, szerető atya fejté meg a varázs titkát egyetlen egy szócskával. Már most fölismerte maga is az örvényt melynek szélén álmodozva járt.

De miért éppen örvény? Nem lehetne-e éppen úgy egy a földre varázsolt boldogság mennynorság?!

Ilyes gondolatok örvénylettek, kergették egymást az ifjú kebelében, mialatt a lelki küzdelem minden kinja, gyönyörre tisztán, határozottan visszatükröződött: a férfias, szép vonásokon.

Az atya kimondhatlan fájdalommal szemlélte fiának oly beszédes, oly sokat mondó arcjátékát, világosan olvasott gyermekének szívében, midőn emez fojtott hangon, majdnem suttogva kérde: „De ha O mégis

legaróbb részletekig pontos, egész közhatalú ténykedésében erélyt tanúsító egyén, mint a milyen *Balogh János*, szürfelett feszélyezve érzi magát, ha a neve egy oly gyűlöletes ügygel, mint a Dóme és Török-féle árvtári sikkasztási ügy, még a legtávolabbi kapcsolatba is hozatik, annyival inkább, ha a tényállás tisztázására szolgáló körülmények tekintetéből idéztetik és kihallgattatik.

A ki azonban világos ismerettel bír egy vizsgálat vezetéséről és megejtéséről s tudja, hogy valakinek, bármily odiosus ügyben eszközölt kihallgatása, még egyáltalán nem azért történik, hogy abban az ügyben, melyben kihallgattatik, már részesnek volna vehető; az előtt nem tűntet fel szokatiannak, személye iránt láptál ellenszenv folyományának, azon ügyben eszközölt kihallgatása. *Balogh János* pedig ezt tudja, mert az ellenkezőnek még feltevése által is, sértes követetnek el ellenében.

Miért tehát ezen eljárása s magartatása?

Különbösen, ha a mondottakhoz még hozzávesszük a felebbezése folytán hozott belügyminiszteri rendelet azon passzusát, melyben ez van mondva hogy: „annál fogva is helybenhagyom a közig. bizottság felebbezett határozatát, mert az az eddigi vizsgálat folyamán ki nem derített körülmények tisztába hozatalát előzta s amint egyrészt a hatóságának jogában áll ily irányban intézkedni, másrészt ezen intézkedésnek a felebbező személyére vonatkozó megbélyegző hatást tulajdonítani nem lehet.”

Mi egyáltalán nem ismerjük a Dóme és Török féle árvtári sikkasztásból kifolyólag hivatalból megindított fegyelmi vizsgálat adatait, de még csak lépéseket sem tettünk annak megismerése végett, mert bűnk annyit tapintattal, hogy egy folyamatosan és az elővizsgálat stádiumában lévő ügy nem oly természetű, hogy betekintheő legyen; csak egyes nyilvánosan felmerült fázis-

sairól van tudomásunk, olyankoról, melyek már nyilvánosan pertraktáltak: ennél fogva a legkisebb tudomásunk sincs arról, hogy ezen fegyelmi vizsgálat kire, milyen eredményű leszen s legkésebb adatunk arra, hogy már véleményt mondhasunk, amit különben tenni szándékunkban sincsen, mert praecjudikálni nem akarunk.

De dőljön el bárhogyan, az az egy bizonyos es kétségtelen, hogy egy kihallgatás még nem abszorbeálja az ügyben való érdekeltiséget, különösen olyképpen, mint ahogy azt *Balogh János* felszólításából és követett magartatásából kivonni lehet.

Ily meggyőződésben élvén, azt hiszszük jogosult azon kijelentésünk, hogy *Balogh János*nak ez ügyben eddig követett eljárása s a közigazgatási bizottság legközelebbi ülésében tanúsított viselkedése nem vezethető vissza másra, mint a helyzet téves felfogásából eredő túlerzékenykedésre, amely legfőképpen éppen általa kerülendő, mert csak helytelen felfogásra ad vele alkalmat.

Közigazgatási bizottsági ülés.

— 1890. június 26-án. —

A folyó hó 26-án tartott közigazgatási bizottsági ülés egyike lett volna azon üléseknek, mely rövidségénél fogva tűnt volna ki a többi között, ha *Balogh János* megyei érv. elnök azon kívánságának, hogy a Dóme- és Török-féle sikkasztási ügyből kifolyólag vezetett fegyelmi vizsgálati ügyben, a belügyminiszter által is jóváhagyott közig. bizottsági határozat folytán eszközölt kihallgatásról felvett jegyzőkönyv felolvassék, a közig. bizottság helyet nem ad. Így aztán a az ő kihallgatásáról felvett s több ivre terjedő jegyzőkönyv felolvasása s az ezután következő eszmecsere (mert vita nem tejődött ki felette) az idő jó részét elfoglalta. Kévs volt a közigazgatási referéda s azokra is rövid és inkább csak közbeszóló végzéseket proponáló határozati javaslat tétel, mely a vita provokálására nem alkalmas, sőt annak egyenesen útját állja. A pénzügy-

igazgató is most csak egy felebbezést javasolt visszautasítani elkéssetten lett benyújtás okán, a mi szintén nem olyan, hogy hozzászólni lehetne. A tanfelügyelő egyéb hivatalos elfoglaltsága miatt igazoltan távollevén, a tanügyre vonatkozó előadmányok hiányzottak. Az árvaszéki elnök röviden jelelt az elmúlt egy hónap tevékenységéről és az árvenztárak állapotáról. Ugyanígy a megyei főorvos a közegészségi viszonyokról. Legtöbb időt igényelt az államepítéseti hivatal főnökének referéda, a megye különböző útai s hidjai építése körül felmerült ügyekről, melyek után az ülés 1/2 órákor véget ért.

Az ülés részletes leírását a következőkben adjuk:

Zsitinszky Mihály főispán üdvözölve a kellő számban egybegyűt bizottsági tagokat, az ülést 9 órákor megnyitja s felkéri az alispánt a közigazgatási ügyek előadására.

Ezek közül megjegyzésre méltók a következők:

A közigazg. bizottság f. évi ápril hó 29 én tartott ülésén hozott határozattal átiratilag megkeresni rendelte *Kállay Albert* főispánt, mint a csongrád-sövényháza-szegedi ármentesítő társulat kormánybiztosát, hogy a csongrádi gátnak, Csongrádtól a földi révi keresztig terjedő részét, mely az 1889-ik évi árvízvédelem alkalmával az említett társulat által védtőltesül használtatván, megronáldott, kijavítottani illetve annak kijavítására szükséges 4620 frtot a megyének megteríteteni kegyeskedjek. Erre azonban a válasz az lett, hogy a kérelemnek eleget nem lehet a társulat, mert az említett vonalon a vízvédekezést csak azért teljesítette, mivel azt a megye elmulasztotta. A közigazgatási bizottság ennél fogva elhatározta, hogy a helyreállítási költségek ki által leendő megfizetésének eldöntése végett, a földmiv. lésgyűj. miniszteriumhoz feliratot intéz.

A második emítésre méltó tárgy az adózó közönség érdekét érinti s annak egy-nemely zaklatástól megóvást előzta. Ugyanis a közig. biz. még a múlt évben elhatározta, hogy az adók kirovása alkalmával az adózók, nem hirdetményeknek lapok útján közzététele, vagy azoknak a szokásos módon és helyen kihirdetése által, hanem lehetőleg egy-nenként értesítessenek, hogy ennek folytán az adózó polgárok az adókirovás elleni felszólalásaikat kellő időben megtehessek s ne kelessék a közigazg. bizottságnak az e

sejténe érzelmeimet! Ha ő ezen érzelmeiket viszonzaná, — atyám! — hat akkor se lenne más szereimem, mint örvény!”

Az öreg énkör jobbjára támaszkodva, fölemelkedett agyában, bajját göröcsösen szívére nyomta, s merőven tekinté fának fájdalomtól télt arcára.

„Fiam — szólt végre ünnepélyes, csaknem szigorú komolysággal — hogy e pillanatban a nagy úri dőlyfr e nem gondolsz, azt érthetem, azonban hiszi és reményli ősz atyád, hogy nem lehet előtte idegen a sz e g e n y s e g b ű z k e s e g e, s hogy nem is fog kihágni soha szivedből. Jancsi megrendült.

Mintha villamos szikra járta volna át, megrázkodott, deif alakja fölegyenesedett. Merőven bámult ősz atyjának nemes, tüdőlt ragyogó szemébe, aztán ténre borult, megragadta atyjának reszkető jobbát s csókkal, könnyel árasztá el azt.

„Igazad van, atyám! — suttogó zokogástól elfojtott hangon. — A szegénység büszkesége! Megtanítottál arra, hogy azt soha ne feledjem! Nem fogom felejteni soha! Jancsiéd méltó lesz te hozzád!”

Meghatolatlan vontá szívéhez az öreg zokogó fát.

„Úgy, úgy, édes fiam, látom a régi Jancsi vagy. Könnyed nekem fájdalom és vigasztalás. Megértettél, látom. A becsület az én fiamnál a legelső; a becsület majdan megtanít téged keservet eltűrni, fájdalmat legyőzni! Most már fiam nincs több mon-

dani valóm. Tégy, amit te akarsz, tégy, amit a becsület parancsol. Ősz atyád nyugodt lehet, mert amit tenni fogsz, az helyes lesz es jó. A jó isten megfogja hallgatni egy agasztán könyörgését, ki sohasem felejt el fia ádásait eszedekelni!”

V.

Másnap reggel a bizalmas kis kör ismét együtt ült a reggelinél, beszélgetve, fecsegyve. Azaz Jancsi és Janka csevegtek, Jancsi minden erejét összeszedte, hogy résztvegyen a vir beszélgetésben, miközben Imrey báró és Dani baci saját gondolataikkal voltak elfoglalva s csak néha-néha tettek egy egy rövidke megjegyzést . . .

A szóga behozta a most érkezett leveleket és hírlapokat. A tanító pépiesen egy hírlapot vett kezébe s elmélyedt a politikai hírek olvasásába, miközben Imrey a leveleket nézte sorra. Az utolsó levél lát-hatóság elkomorította a báró arcát, ujra meg ujra átolvasa komolyan, végre összehajította s zsebébe dugta.

„Gyermekek útra kell készülnök! Szólt Jánoshoz és Jankához fordulva, majd a nevelőnöknek mondá: „Kérem kisasszony, készítsen el mindent, hogy holnap reggel korán indulhassunk!”

„Hát hova utazunk apuska?” szóltak János és Janka egyszerre.

„Matild néni írja, igen beteg, s rendkívül vágyakozik utánatok.”

„Matild néni beteg? — Ugyan mit ír? Add ide apuskám a levelet!” Szólt Janka.

„Gyermekek nem kell mindent tudni, látni, elég ha mondom, hogy a néni beteg, s hogy minél előbb ohajt bennöőket látni!”

„Na hát jól van! — szólt Janka gondolkozva — hiszen örömet megynök hozzá. Messze van az, apuska?”

„Elég messze. Nagynénéké birtoka a Balaton mellett fekszik, s úgy csak hólnap után lehetünk ott.”

„Jó! Hát holnap indulunk, de Jancsi, te is velünk jössz” — szólt János, mint ha máskép nem is történhetnék. „Igen, Jancsi, te is mi velünk jössz,” kiáltá Janka is, kék szemével odamosolyogva szemközt ülő jatsztársára.

Jancsi elhalványodott, szemét lesütötte. A báró egy parszor köhintett, hogy elrejtse belső zavarát. Egy pillanatra általános kínos hallgatás állott be, melynek az ősz tanító vetett véget, ki az újságjapot letéve, alig titkolható benső meghatottsággal szólt:

Janka kisasszony! — Az . . .

„Oh! Janka kisasszony? Hát mióta nem vagyok én Dani bácsinak az ő „kedves Jaukák” szakítá őt felbe a leánya.

A tanító azonban a fogós kérdést válasz nélkül hagyva, folytató: az nem lehet, Jancsi nem mehet!”

(Folyt. köv.)

tárgyban felmerült, sok esetben jogos panaszt a miatt előtársítani, mert a felvilágosítás elkészítése adatként be Csany község — nem tudni mi okból fogva — ebben a határozatban sérelmes intézkedést talált s ellene felekezéssel élt a pénzügyminisztertanács, s ez a felekezéssel helyt adván a közigazgatási bizottság határozatát megváltoztatta s az eddig szokásos közhírtetői módot szabta meg.

A közigazgatási bizottság a pénzügyminiszterium rendelése folytán *Feltele* Márton indítványára elhatározta, hogy a tényállást teljesen felderítő előterjesztéssel el a vármegye közgyűléséhez, hogy az jogánál fogva feliratot eljen a kormányhoz, s annak kerelmezze, hogy az addógi közönség érdekében nézve nagy fontosságú bír ez a körülményre, a terbe vett addógi törvény codifikációját alkalmával figyelemmel legyen.

Csongrád városa kérelmével fordult a közigazgatási bizottsághoz, hogy a kereskedelmi miniszterhez feliratot intézzen a végül, hogy az osztrák-magyar államvasút-társaságot utastaná, miszerint a kormányilag engedélyezett szárvonalat Csongrádtól a földi révig építse ki, változtatva kerényében annak nemesak Csongrádra nézve, hanem államfősségben ható nagy fontosságú. A közigazgatási bizottság azonban e kerelmezt teljesíthetőnek nem találta egyszerűen azért, mert az osztrák-magyar államvasút-társaság ennek kiegészítése kormányilag nem kötelezhető, mivel a kormány a nevezett vasúttársulatnak csak a kiegészítés jogát a tta meg 10 évre a nélküli, hogy arra a társulat kötelezve lett volna; továbbá azért, mert Csongrádvármegyeinek egyáltalán nem állhat érdekében az, hogy a megye területén, az államvasút politikájának megfelelően részben már kiépített és még kiépítendő helyi érdekű vasúti hasznosítását kockáztassa azon csekély előnyével szemben, melyet a csongrád-földi révi szárvonal átál nyerne. Mindazonáltal felhívta Csongrád város figyelmét, hogy kérelmével forduljon az osztrák-magyar államvasút-társasághoz.

Ezután a különféle fogyelemi ügyek követhettek. *Mészáros* Károly csongrádi jegyző fogyelemi ügyében a vizsálat befejeztetvén, a vizsálati iratok kiadattak *Mojsik* Lajos tisztelebeli ügyészek véleményezés végett. *Sarkadi* Nagy Mihály polgármester ellen a felvett 1300 ft előlegek el nem számolása, a vasúti számadósoknak többszöri sürgetes dacára fel nem terjesztése és a községi adófőkönkel több éven át le nem zárása miatt eirendelt vizsálat is befejeztetvén, az iratok *Mojsik* Lajos tisztelebeli ügyészek véleményezés végett kiadattak rendeltettek.

Jelenti továbbá az alispán, hogy *Dorbás* Mihály csongrádi másodjegyző, *Mélt* Imre másodbíró és *Molecz* Nándor adószedő felgimeli ügyei két egyezhangzó határozattal elintéztettek s annak folytán a két előbbi hivatalvesztéselt, *Molecz* Nándor pedig dorgálással büntetettelt.

A *Dome* Lorók fele fogyelemi ügyben jelenti végre alispán, hogy a közig. bizottság előző határozata folytán *Balogh* János megyei árvaszéki elnököt, volt szentesvárosi polgármestert kihallgatatta, azonban *Balogh* János több tanára hivatkozván, az ez ügyre vonatkozó vizsálati iratokat még most be nem terjesztheti, a mit tudomásul venni kér.

Balogh János ezután panaszoltvén az alispánnak véle szemben ezen kihallgatásról követelt eljárását, kerá a kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvet felolvastatni azért, hogy mondjon véleményét a közigazgatási bizottság: helyesnek tartja e az alispán követelt eljárását, melyet ő meg nem érdemel. Kijelenti végül, hogy addig, míg ez ügy tárgyalatni fog, jelen nem ohajt lenni s kerá, hogy távozhassék.

A több ivre terjedő vizsálati jegyzőkönyv felolvasása után *Szedő* János kerá felolvastatni a *Balogh* János kihallgatását elreudelő közigazgat. bizottsági határozatot, valamint az ezt jóváhagyó miniszteri rendelet, mert ő egy emlékszik, hogy azok *Balogh* Jánosnak csak meghallgatását rendelék el, a felolvasott vizsálati jegyzőkönyv pedig ennél tovább megy. Ennek folytán felolvastatott a közig. bizottság határozata s

az ezt jóváhagyó belügyminiszteri rendelet, melyekből kitűnt, hogy *Balogh* János nem meghallgatandó, hanem kihallgatandó s így a közig. bizottság az alispán eljárását helyesnek s teljesben a hozott határozatok értelmében keresztelvittekk mondotta ki.

A pénzügyigazgató és a megyei-árvaszéki elnök rövid előterjesztéssel és jelentéssel tudomásul vétekk. Ugyszintén az államipóttészeti főnök szakreferendái is, melyek legnagyobb részt az utak javítása, homokozása, hidak építése és kárvizvizsgálatokra vonatkoztak.

A főorvos jelentette, hogy a közegészségügy a vármegyében kielégítőnek jelzelhető s a járványok apadóban vannak.

Az ülés végén *Nórák* József biz. tag az állategészségügy érdekében szólt fel s miután köztapszablat, hogy az állati járványok rendszerint a szomszéd Pestvármegyéből származnak hoztunk, mely úgy látszik állandó fészke ezeknek, indítványozza, hogy a közigazgat. bizottság a földmívelésügyi miniszter figyelmét valami úton módon hívja fel ezen körülményre, mely indítványt a közig. bizottság magától tetén, megbízta a közgazdasági előadó, hogy szokásos jelentésében ezt a miniszterrel közölje.

Azután az ülés fél 1 órákor véget ért.

Iskolaév végén.

Városunkban létszám folyóak a vizsálat mindenütt és mire e sorok napvilágot látnak, nyilvánvalóvá lett, mit tettek tanítók és növendékek az egész esztendő folyamán.

Végig pillantva a felolytatvány, főlegre elszomorodik szívünk azon tapasztalatra, hogy a leolyt évből csak idét kellett tanítás nélkül vesztegetni a városunkban uralkodó járványok miatt.

E szomorú tapasztalat egy kis elmékedésre vezet benünkelt most, midőn letezzsák a munkát.

Nagyon esalodnók az, ki ezt hiánú, hogy a vakáció a tanítók kedveért létezik. Midőn a törvényhozás a vakációt és annak tartalmát megálapította, azon elv vezette, hogy a *gyermeknek* legyen oly hosszas idejük, melyben mentve lévén a rendszeres szellemi munkától önkénytelenül is gyarapodják atest, még ha a szülők a sok és nagyon komoly tanácsok dacára sem temének meg mindent a rendszeres testedzés érdekében.

Gyermekünk évenként 10 hónapon át, naponta 4—6 órák ülnek a padban 6 ik éveiktől a 12 ikig. Ez idő folyamán sok mindenféle körülmény működik közre a gyermek ártalmára. Legelőbb is a hosszas és megfeszített, szellemi munka. Az iskola-helyiség alakja, szagára, bűzözata, fűtése és szellőztetése is olyan, hogy az csak az egészség kárára lehet. Az iskolai padok még a középiskolában is rossz szerkezetűek annyira, hogy a gyermek nem képes telőráig sem nyugodtan ülni és minden munkájánál akaratlánul is pusztítja szerveit, elgörbíti testét, rontja látóképességét. A gyermek nagy tömege pedig az iskola levegőjében tesz kárt.

Mi dezek oly bajok, melyek csak nagy akarattal és sok pénzzel hozhatók helyre. Azonban e bajok némi, bírha igen csekély előnyösülésre szolgál a nyári szünet, melyben a gyermek szabad, nincs igában.

A gyermekek e szabad idejét kell felhasználni a szülőknek a gyermekek edzésére. (Ez alkalommal félreértések kikerülése végett kiemelem, hogy fiúkról és leányokról van szó.)

A földmívelés osztály tudtán és akaratán kívül sokat tesz gyermekeiért e tekintetben is. Elviszi őket a mezőre és ott a szabadban rendszeresen dolgoztatja. Talán kissé nehéz is a munka, de ez esetben jobb a több, mint a semmi. Az iparos, kereskedő és hivatalnok stb. osztály azonban ügyszólván mitsem tesz a gyermekek edzésére.

Előszövegnek tartja, ha a többé kevésbé tágas udvaron a gyermekek ide oda futkóznak.

Látott-e valaha valaki szülőt, ki gyermekével reggel és este sétát tett volna a szabadban? Igaz, nálunk a szülők sem sé-

tálnak. A Széchenyi liget este kihalt. A városban levő sétahelyeken nincs 30 személy. Nálunk ilyen dolgok iránt nincs meg az érzék.

Bizony nem kerülne nagy költségre az udvaron egy mászópozna és egy hinta föllállítása. Nem volna fáradságos naponta a szabad fürdő helyett otthon csinálni fürdőt.

Szerény nézetem szerint gyermekeink vakációját úgy kellene bosztani napról-napra, hogy a gyermekek reggel 6 ókor keljenek föl. Fürdés után tornászának és sétálnak 1/2 ig. Napközben játszanak vagy tegeuek kirándulásokkal. Induljanak el egy vagy két órai utra és jöjjenek haza előfordulva ugyan, de megerősölvé. Este sétáljanak újra úgy, hogy a gyermeknek kitűnő étvágya legyen mindig, teste erősödjék, izmosodjék. Tájjai legyenek ruganyosak és testének ellenálló képessége növél.

Csak így lesznek képesek gyermekeink újra megbirkózni a 10 havi munkaidővel és annak bajával.

Csak így fognak távol maradni tőlünk a ragályos betegségek, melyek oly szomorú gyümölcsöket teremnek.

E szavakat fontolja meg minden szülő. Elmékedjék fölötte és igyekezzekek miundat megtenni, mi gyermekeiknek egészszéget előmozdítja.

Egy lelkes beszédének címűl ezen jeiszót választá: „Gyermekünk a haza legszébb reményei.” Vizsgáljuk, hogy a remények ne foszójjanak szét a semmiszörbe.

Politik Mándó, néptanító.

Újdonságok.

Szentes, 1890. június 29.

Egy hét.

Ez lesz a jubiláris hetem huszonöt esztendő műve, mert most már csakugyan a nyakamba maradt e rovat. Különbben ügyis ez egyedüli emlékem az eltávozott kollégától, hát illő, hogy köszönettel vegyem és illoképen megbecsüljem. De csak úgy ha lehet . . .

Fz volt az utolsó hete a diákéztársnak. Itthon van apraja nagyja, hogy örüljön az aranyzabadságnak, magához a mollos könyvekkel tett látóban a szülőknek is az örömit. Csak az a kérdés: mindnyájára-e? . . .

Levizsgáztak sorra a mieink is. Bemutatták a publikumunk tudományukat és a publikum, úgy vettem észre, teljes megelégedéssel ment haza az exámen-szról. A polg. leányiskolások vizsgáján a lelkesültség annyira ragadta, hogy hangosan megénegett egy kis lányt, szép szavulatáért.

E hét igazán az aratás kezdete.

A gimn. tanuló ifjúság e héten mutatta be egy évi szorgalmas munkájának eredményét. E héten vonultak ki a munkások, hogy megkezdjék az aratást, hogy felszedjék az elvetett magukat a gyümölcsöset. És amint illoik megamberelte magát az idő is e munkanapokra. Mintha csak ketté vágták volna azt a rút áprilisi időjárását. Egyszerre havesen tűz le az égbőltről a nap-sugár, hogy szinte izzad b'be az ember. Most már csakugyan kezd melegem lenni.

De úgy látszik nemesak nekem, hanem az ártezi fürdő úgy intőzőnek is, akik újból kísértének ez ügygel. Nagyon neki rontottak. Azt mondtattak, hogy még e sáisonban késsen lesz. Csak attól tartok, hogy pár nap múlva azt fogják mondani: „Hija! tempora mutantur és újra elmarad.”

Kijutott a része a közig. bizottságnak is a vizsálatból. Csakhogy ez már egy kicsit kényesebb természetű, mint a gyermekek vizsálatja, úgyanyira, hogy *vizsálatnak* is nevezik. Szőnyegre került: a Dóma-Török-féle sikkasztásból keletkezett fogyelemi ügy, az elszómatlan előlegek és a városi adó-hivatalnál létező remlétségek. Kiadattak ügyészi véleményezésre. Most már csak ugyan *egy vélemény* fog uralkodni, csakhogy az a

egy vélemény nagyon sok külön véleménynek fog aláfűteni.

Országázerre lázas örömmel fogadták a honvédek a királyi palotába diszörszere történt felvonulásának híreit. Örültek, mint gyermek a cukorbábának az alkotmányosság ez újabb diadalán. *Félős azonban, hogy ez edességnek nagyon keserű utóíze lesz.*

Végre-valahára kikereshetkedti e hét folyamán magát a „Szentesi Lap” a városi képviselők megválasztásánál. Csak az legyen, aki rája hallgat, mert ilyenkor, aratás idején, a gazdák is az éretjtét keresik mindennek, nem pedig az éretlenjét. Meg aztán azt is nagyon jól tudják, hogy: „*ki mint vet, úgy arat.*”

— **Főispáni látogatás.** Zsilinszky Mihály főispánunk f. hó 26-án megtekintette a városi gimnázium disztermeben rendezett rajzkiallást. 26-án pedig nevével együtt a polgári leányiskola növendékei évszázó vizsgálatán vett részt. E hó 28-án pedig a gimnáziumi tanulók évszázó vizsgáján jelent meg, melyen elejétől végezetéig ott volt. A látottak és tapasztaltak felett megelégedését nyilvánította ki s kifejezte örömeit a gimnázium 8 osztályúvá kiegészítése felett, s reményét, hogy a kormány engedélyezni fogja.

— **Távózi tanfelügyelő.** Megbízható kézből vesszük a hírt, hogy közserzetében és beszédesben álló jeles tanfelügyelő *Léay Ferenc* a közoktatási miniszterünkhöz osztálytanácsossá kinevezetett. Egyetől a mint csak jól tudnak az érdem eme jutalmának, másrészt: szomorúság tölt el bennünket távozásától, mivel benne városunk és az egész megye ösztöne jóakaróját veszti el. Vizsgálati azonban azon remény, hogy főúrná látó is, nem fog rólunk elteledkezni. Ez akasomból bitorokunk a közoktatási miniszter bízása figyelmét felhívja azon köztudományra, hogy tekintettel Csongrádvámegységnek a közoktatás érdekét megindított nagy mozgalmára, nem tarthatja e celszerűnek Csongrádvámegyére külön tanfelügyelőset szervezni.

— **Esküvő.** Dr. Kardos Alb-rt szentesi gimnáziumi tanár, leányuk egyik munkatársa, ma *Vasárnap d. n. 6 órákor* tartja egybekelési ünnepséget *Szobotta Adolf* kedves és szerzetreméltó leány: *Szobotta Paulina* kísasszonyval Puzstasseren. Áldást és tartós boldogságot kívánunk a boldog párnak.

— **A nemzeti színház jubileuma.** Thalia papjai és papnői ünnepelnek a nemzeti színházban. A művészet diplomája felállításának 50-ik évfordulóját. Es ez akasomból ami boldogulnak is jutott egy kis rész az ünnepegyéből. Ott fog díszelni a többi vidéki színházak tanyéjére között a fotográfia, melynek beküldésére *Felék Mikós* kitűnő színművésznél kérte fel *Sarboay* polgármestert, ki szívesen is a kezeimnek eleget tenni és a f. hó 26-án neki szorgoztatja az *Öreg Hegedűs* az az ünnepes műsút, melylyen az az utókor számára megörökített. E tanyéjéül egy díszvendéget a város részére is fog *Hegedűs* beszélni.

— **Öngyilkosság.** Nem tudni vajjon a serlett önzelt, megbántott, egyén hangja, vagy a szors véletlen esemény, mely éppen a legnagyobb munkaidő boldívaly bűnöségéig jutotta, kergette a f. hó 26-án *Décs László* az egykori munkasombert az öngyilkosságba. Az ismét ártatlan és azarat kitathatlan rejtő maradt a gyarló ember élete állt. Szorgalmas munkaszerető ember volt. Uszáját szeretete és közöltik a legkisebb egyenlenség nem merült fel. A f. hó 26-án is mint reszes ment ki aratása, családjaért dolgozni. Azonban munka közben beteg lett és mivel nem bírt társulni versenyt haladni, ezek gyuladók. De ő csak küzdött a betegség ellen, míg nem kénytelen volt hazajönni. Hihon aztán meg ne jöjjék a páción jár, a szerencsétlen ember ekkéle hazulról gyermekeit és felhasználva az egyedülletet a padlason feköltötte magát. Déljában hazatérő felesége már csak fergenek holt testét találta.

— **Képviselőválasztási mozgalmak.** id. *Hódi János* a küszöbön lévő városi képviselő választásnál követendő egyöntetű eljárás céljából ma *Vasárnap d. n. 3 órára* értekezletre hívta egybe a VII. alválasztó kerületi választókat a *gazdák és iparosok hitel szövetkeze*” hivatalos helyiségebe (Szőke István bogárn házánd), melyre az érdeklődőket ez úton is meghívja. Ertesülésünk szerint a VIII. alválasztó kerületben már a múlt vasárnap délután tartott értekezletet *Beszédes* István városi felvilágosító, melyen a megválasztandó képviselőkre nézve megállapodás is történt. A teljes névsort nem tudhattuk meg s így csak annyit közölhetünk, hogy *Kis Mihály, Vas István, Pádár Antal, Kátai Pál* András is köztük van a megválasztandókni kijelölték közt.

— **Közszemlére kitért névjegyzék.** A szentesi követválasztó kerület központi választmánya elkészít az országgyűlési képviselő választóknak 1891 ik évre érvényes névjegyzékével s ennek közszemlére kitétele iránt intézkedett is. A lapunk mai számában erre vonatkozó hírdetményre tehát ezton is felhívjuk a választók figyelmét, hogy az egybekelített névjegyzéket, mely a f. évi július 5 től bezárólag július 25 ikéig Szentes város közigazgatási iktatóhivatalában van közszemlére kiállítva s ugyanott d. e. 8 órától 12-ig d. u. 2 órától 6-ig megtekinthető, saját érdeklődők megtekinteni el ne mulasszák, mivel a kifűzött határidő eltelte után sem felszámolásnak sem észrevételezésnek helye nincs. Az országgyűlési képviselőválasztók 1891 ik évre egybekelített névjegyzéke összesen 2187 választót tüntet ki, 100 s néhányval kevesebbet mint tavaly.

— **Zsebmetszők.** Lakatos Roza és leánya ifj. Lakatos Roza szabadiak illetőségű, esavargó életű cigányok már nem elégednek meg azaz az ősi mesterséggel, hogy mint kártyavélők, jövendőmondók koppasszák meg hiszeiken emberlarsaikat. Ez már időszerűtlenség s hozzájuk nem méltónak tartjuk s feleslegnek a nagyvárosi zsebmetszők chebe. Úgy látjuk kellő ügyességre is teltek szert s a kinálkozó alkalmakat felhasználatlant nem hagyják, ha mindjárt kettő jelentkezik is egymásután. A f. hó 26-én a mindszenti helyiársában próbáltak szerencsét. Az egyik sikerült is. *Bozó Teréz* mindszenti lakos zsebéből nagy ügyesen kiemelték a benne lévő 4 ft 25 kral telt tárcát, mindössze annyi ideig, míg az egy zsekből a másikba egy kis bázát töltött el. De már a másik nyomban kinálkozó alkalomnál rajta vesztettek. Mert *Mogyeri Anna* nem merült el a vásárlása anynyira, hogy a mellé került Lakatos Roza kezéjéért észre ne vegye, és éppen akkor, mikor a hűgeláris után nyúlt. Larmát is csapott lamaronas, de a sűrű néptömegben a jó madár és leánya eltűntek, s csak a csendőrség utánjárása folytán kerültek elő. Nagyon természetes, hogy tagadtak mindent s pénzt meg egy arva krajcárt sem láthatk náluk. Hanem azért csak bekísérte a mindszenti csendőrség a helybeli jászórszloghoz, mert hat a vásárlói rendőrkapitánytól időközbe megírt az értesítés, hogy e nemű mesterséget már háromszorban is büntetve voltak. Most azan a járásbírósig fogházában üldögélnék, míg megjelmez is elvezik büntetésüket.

— **Vánmenesség.** Csongrádvámegye közigazgatási bizottsága a szentesi reform. egyház gononoka: *Kristó Nagy István* ketlenke folyton a f. hó 26-án tartott üléseben hozott határozatával megengedte, hogy a templom renoválásához szükséges anyagok és munkák szállításáért sem az árveri hidon, sem a községi úton vám ne szentessek.

— **Megrugott vasparipa.** A sport hódít. Napról-napra több és több hívet hódít, akik azonban annak különböző neveit mivelik. Nátunk, különben az utóbbi időben, a biciklizás kapott lábra úganyira, hogy napközben úgy mint estendőn egész raj liciklis vágzat végig a keramit úton, elfogva vagy zavarra a közlekedést. Mídon azonban erre felhívjuk a kapitány figyelmét, ezzel korántsem akarjuk a sportok kedvtelésének eltiltását előzni, hanem csak azt, hogy e passziójukban korlátoztassanak, mert ezt úgy az ő érdekük, mint a közlekedés érdeke megkívánja. Ez azon figyelmességre éppen egy utcai jelenet indít, mely e héten történt. Nesztelen futott egy fiatal ember vasparipájára a pályán egy kocsi mellett, mely az úton haladt. A szokatlan látványra a kocsi mellé hátul köcsöt lö megjédt, a rúd mellé fogott lö kiugrott

és rugása az éppen akkor mellette haladó vasparipa oldalbordáját érte, s az még csak kisebb baj, hogy egy bordája a vasparipának eltört, de nagyobb bajt eredményezhetett volna az esés, melyet a vasparipázó szenvedett, teljes erővel felkúvén meg a keramit út sziklakeményűgű követét.

— **Értesítés.** „*Huszonöt Márkus falva életétél*” című, dr. *Lendvay Benó* pozsonyvármegyei főorvos által népies nyelven írt s az egészség fenntartására és megóvása módjaira tanító művecskére, a kapitányi hivatal által f. évi mártius hóban kibocsátott gyűjtőiveken feljegyzett 89 előfizető, értesítettik, hogy az említett mű megérkezvén, az a kapitányi hivatalba átvehető. A mű előfizetési ára 20 kr., botti ára azonban 30 kr.

— **A nyaraló, fürdőző és utazó közönségnek** szolgálatot vél tenni budapesti levelezőnk, midőn *K e r t e s z T ó d o r* budapesti Dorotyia utca 1. szám alatti műipari telepének arj-gyűzekéből idényszerű kivonatot közöl olvasóinknak és pedig: *botszék gyalogszék* 2. 70kr. hintaagy 4.50 krtól 10 ftrig japáni napernyő 80 krtól 15 ftrig, kerti legyek 10 krtól 3 ftrig, szikviz gép 1 ftrtől 16 ftrig, fagyaltkészítő 5.50 krtól 9.50 krig, ecet és olajtartó egy ftrtől 10 ftrig salátakanál és villa 40 krtól g ftrig, éteborítók 40 krtól 1.50 krig, paradicsom- és gyümölcsprek 80 kr., légmentes befőttes üvegek 28—53 krig, gyümölcskések tucatja 3—6 ftrig gyors vajtészítő gép 6.50—15 ftrig, kávérózógép 4.80—10 ftrig palekdugók 10—60 krig, ébresztő-óra 5.60 krig, virágharmatosító 40 kr., kerti nyíró oló 4 ftr, kéz utitáska 4—20 ftrig kézi koffer 3—30 ftrig váltáska 3.50—15ftrig, berendezett utitekeres 6—15 borotva készlet 7 ftr, angol borotva 1.20—3.50 krig hajfűzőkötő lámpa vassal 80 kr, uti-és vadászknácsok 1—5.60 berendezett pincetök 6.75—5 ftrig mentő bukszer 1 ftr, buidog revolver 7.50—8.50 krig, schweizi nikkell remontoir zseblóra 6—9 ftrig, utisipka 1 ftr, Frontier-készlet 1 ftr tűrdő bévmérő 50—2 ftrig, lapos ívópohár 40—1 ftrig, villanynyő készülék 5—10 ftrig, kütüfetele gummicikkek a legolcsóbb árakban, légránna 4.50—10 ftrig, angol disznóbőr nyereg 15—25 ftrig Kantár 5—8 ftrig, zabla 1.80—3.50 krig, izzasztó .75—5 ftrig nyereg-tekő 2.50—3 ftrig, kengyejszjakk 3—3.75 krig, sarkantyú telesatolható 2 ftr, rüncerosbőr-venyő 60—2.50 krig, löhálójk párja 15 ftr, lönyíró-olló 3.40 kr., lovaglógó gamásni 4.50—7.50 krig, kocsi lámpa párja 7.50—15 ftrig, gum mi köpönyeg 70—12 ftrig, vasútsztyegyek 15-áztított aron, ösztegető halászbót 1—1.50 ftrig, 12 horog legyekkel 60 krtól 2 ftrig, zsebnapóra iránytűvel 1 ftr, kuglizó golyók 1—2.85 krig, kuglizó babok készlet 2.50 krig, papirléghajók 60—1.50 krig, női kuglizó 5.25 kr., kerti Flóbert-puska 8—20 ftrig, celtábla kiugró bohóccal 2—8 ftrig, lapptokok 15—60 krig, dugulógó 30—2 ftrig, dugaszoló 1.40 krig, kerti zgyertyatartó 1—2.30 krig, teljes tornakészlet 8.50 kr., új kezdem erősítő 3—12 ftrig, hinta 3—6 ftrig, mászkötél 7 ftr, trapez 4—5.60 krig, kötele karikákkal 4.10—4.90 krig, köréghagos 5—7 ftrig torna golyó knója 3 ftr, tornacipő 1.30 kr., két vivo készlet 2.50 kr., Athleta bot 2—5 ftrig, uszó öv 7 ftr, Croquet-játék 9—20 ftrig, Lawn Tennis-játék 27—60 ftrig labadobójáték párja 1.50—6 ftrig gummlabda 15—1.50 krig, karika játék 12 pár 1.60 kr., botanizáló-szeleence 50—2 ftrig láromkerékű velociped futóknak 8—16 ftrig és még számos öleső és érdekes tárgyak gazdasztyonok, háztartások, gyermekek, dohányzó és községi előjárásokok számára kikéne Kertész úr egy tartós rezoldáló dobót szijjal 15 ftrért és posta táskát 2 kútesccal 7—12 ftrig szállít.

Irodalom.

A „**Magyar Szemle**” második évfolyamának minde újabb száma egyre tartalmasabb és kitűnőbb. E folyóirat valóságos rohamosan fejlődik az új nemzedék hatalmas szellemi képviselőjévé. Rövid idő alatt tekintélyt szerzett szavának és érdeklődést tudott kelteni a lepszéletesbb körökben szep-

A legkedveltebb és legelterjedtebb fővárosi napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

3-3

Szerkesztők és lap tulajdonosok: CSUKASSI JOZSEF és RAKOSI JENŐ.

Előfizetési árak: Egy hónapra 1 ft 20 kr. Egy negyedévre 3 ft 50 kr. Félévre 7 ft.

Még június hó folyamán

megjelenik a „Budapesti Hirlap”-ban STANLEY KÖNYVE a legújabb afrikai utazásiról:

A LEGSÖTÉTEBB AFRIKÁBAN

melyet az egész művelt magyar közönség nagy érdeklődéssel vár. Az érdekes mű az összes jogosított könyvkiadókkal (köztük a magyar jogosított könyvkiadás is) egyidejűleg fog megindulni.

A július elsejével belépő új előfizetők STANLEY KÖNYVÉNEK addig megjelent részét INGYEN kapják meg.

A „Budapesti Hirlap” az egész fűrdő-vad alatt előfizetőinek kívánságára a lapot bárhova utának küldi meg akkor is, ha a nyáron át több-zór változtatnak tartózkodási helyet.

Az előfizetési összeg legelőszerűbben postautalványon küldhető következő címen:

„Budapesti Hirlap” kiadóhivatala Budapesten, Kalap-utca 16.

10-10

Járdatégla

gyalog- és kocsitúr burkolásra
10 évi jótállás mellett is kapható
ZSOLDOS FERENCZ téglagyárában.

Rövid használat után nélkülözhetetlen fogtisztítószer.

Uj amerikai
A fogak szépsége | **GLYCERIN-FOG-CREME**
(orvosandórtól megvizsgálva)

KALODONT SARG F. A. FIA
és TÁRSA
cs. kir. udv. szállító Bécsben.

Kapható minden gyógyszerüzemben és illatszerkereskedésben.
Darabja 35 kr.

Szentesen kapható id. Várady Lajos gyógyszerüzemben.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS

szorgalmazza dr. LENGYEL BÉLA egyetemi tanár úr által.

Ő lonsége József főherceg asztalán rendes itallal szolgál.

Külföldi szolgálatok és emésztési zavaroknál.

Az évi elszámlált 2,000,000 palack.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a légzési-, emésztési-, szívesek hurutos bántalmánál, hatáson gyógyítja a Rhachitis-, sörvény-, vesé- és köszvénybajokat, ép úgy használható a tagok csúszos bajainál, gyermekeknek megátalja a túlságos gyomor-savanyú képződést s fokozza az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szén-sav tartalma folytán ezen üdítő savanyuviz a legkellemebb ízű, izel bír s borral használva igen nagy kelteket örvend.

Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógyezelokra, vagy tisztán mint asztalvizet élvezetettel használják, kérjük az rövidítve

ÁGNES-

forrás néven kiszolgáltatni.

A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulatban ajánlv, maradtunk teljes tisztelettel

az ÁGNES-forrás kutkezelősége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerüzében, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

ÉDESKUTY L.

csasz. és kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál
Budapest, Erzsébet-tér 8. szám.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend

Hirdetmény.

A szentesi követválasztó kerület központi választmánya által közhírré tétetik, hogy a követválasztóknak az 1891. évre érvényes ideiglenes névjegyzéke Szentes város közigazgatási ígató hivatalában f. évi július hó 5-ik napjától 25-ig bezárólag közzsemére levén kitéve, ezen idő alatt a névjegyzéket d. e. 8. órától 12-ig mindenki megtekintheti, d. u. 2 órától 6 óráig lemasolhatja, miről oly hozzáadással értesítettik a közönség, hogy a névjegyzék ellen az 1874. évi XXXIII. t. c. 44 §-nak rendelkezésére képest bárki is, úgy saját személyét illetőleg, valamint a névjegyzékben történt bármely jogtalan felvétel vagy kihagyás miatt felszólalhat.

A felszólamlások beadása határidejűl f. évi július hó 5-től 15-ig bezárólag terjedő idő, a felszólamlásokra teendő észrevételek beadására pedig az idézett törvény 53 §-a értelmében július hó 16-tól 25-ig terjedő 10 nap tűzetik ki, figyelemzetnek az érdekeltek, hogy a felszólamlások és az azokra tett észrevételek a szentesi választókerület központi választmányához címezve, a szükséges okiratokkal felszerelvén, bélyegmentes beadványban Szentes város polgármesteri hivatalánál írásban nyujtandók be.

Kelt Szentes város központi választmányának 1890. évi június hó 17-én tartott üléséből.

Sarkady,
k. p. v. elnök.

Beszedes István,
k. p. v. jegyző.

1014 kj. 890.

Hivatalos hirdetés.

Szentes város képviselőtestülete tagja-
inak 1884. évben választott felerészre, vagyis
45 kilépő és 5 hiányzó tag, minthogy man-
datumok lejárt, a képviselőtestületből kilép.
A törvény értelmében a kilépő képviselők
helyeinek betöltését Csongrádvármegye alispá-
njának elrendelte és aszentesi 10 alválasztó kerü-
letben a választási határnapot az 1886. évi
XXII. t. c. 45. § ának rendelkezéséhez ké-
pest, f. évi július hó 2-ára tűzte ki.

Ennek folytán értesitem a választókat,
hogy a 10 alválasztó kerület mindenikében
5. rendes és 2 póttag választása a mondott
határnapon ejtetik meg, és pedig kerületen-
ként a következő helyeken:

Az első alválasztó kerületben: az I.
tized 1 számtól 360 házzszám alatti adófize-
zők választanak. Választási hely a városi
tanácsterem, a vármegye háznál.

A II. kerületben: I. tized 361—724
h. sz. alattiak választanak. Választási hely a
v. birtoknyilvántartói hivatal.

A III. kerületben: I. tized 725. számtól
végig és a II. tized 1—303. h. sz. alattiak
választanak. Választási hely a Pap László-
féle felsőpárti ref. iskola.

A IV. kerületben: II. tized 304—685.
h. sz. alattiak választanak. Választási hely a
Papp Antal-féle felsőpárti ref. iskola.

Az V. kerületben: II. tized 686. számtól
végig és az eperjesi, fésőréti, hékédi,
jaksori, kajáni, lapistói, nagy-hegyi szőlők,
nagy nyomás, Szt-László, Vekerhát, Veker-
zug, Veregyháza és zalotai határrezeken
lakó választók. Választási helye Kovács
János-féle felsőpárti ref. iskola.

A VI. kerületben: III. tized 1—346.
h. sz. alattiak. Választási hely a r. cath.
egyház tanácsterme.

A VII. kerületben: III. tized 347.
számtól végig és a derekegyházi oldalon
lakó tanya lakosok. Választási hely az u. n.
„Villogó” melletti r. cath. iskolahelyiség.

A VIII. kerületben: IV. tized 1—413.
h. sz. alattiak. Választási hely a kiséri r.
cath. iskola.

A IX. kerületben: IV. tized 414. h.
számtól végig és hűznélküli választók. Vá-
lasztási hely a kiséri ref. iskolai helyiség.

A X. kerületben: Alsó-rét, Berek,
Berekhát, Berek-lapos, Belső-Ecsér, Dónát,
Királyság, királysági járandóság, Külső-Ecsér,
Nagy Királyság, Nagy-Tölke s pankotai ha-
tárrezeken lakó választók választanak. Vá-
lasztási hely a v. közgyűlési terem, a magtár-
féle épületben.

Értesítem egyszersmind a választókat
arról is, hogy a választás délelőtt 9 órakor
veszi kezdetét s a szavazatok szedése déltu-
n 4 óráig tart; továbbá, hogy egy szemé-
ly csak egy meghatalmazást nyerhet. A
meghatalmazás legalább egy órával a vá-
lasztás előtt a polgármesteri hivatalban Dr.
Csató Zsigmond vm. főjegyző, mint választá-
si elnöknek bemutatandó; az így be nem
jelentett meghatalmazással szavazni nem
lehet. Felhívom még arra is, hogy a választá-
si eljárás elleni panaszait s a megvá-
lasztott képviselő választhatósága ellen ne-
általán teendő észrevételeiket, — a választás-
tól számított 10 nap alatt, vagy is július
hó 12-éig, az igazoló választmánynak címeze,
Csongrádvármegye alispáni hivatalánál ad-
ják be.

Végül, tájékoztatásul, a virilis képví-
selők, a választott benmaradó és kilépő
képviselek névsorát az alábbiakban közlöm:

Szentes város virillik képviselőinek név- jegyzéke az 1890. évre.

- Szentesi tak. pénzt., megh. Szabó Menyhért
- Szentes-Vid. pénzt., megh. Szathmári Ele
- Zsollos Ferenc
- Dr. Ular István
- 5 Sarkadi N. Mihály
- Stammer Sándor
- özv. Dobosi Ferencné, megh. Ónodai Lajos
- Rúz M. Sándor
- Szedler János
- 10 Bagi Mihály, megh. Hódi Pál
- Hunyadi Lajos
- Dr. Mikecz Odón
- Vajda János
- Czukor Adolfiné, megh. Czukor Oszkár
- 15 Csongrádm. hit. szov., megh. Balogh János
- Jurenák Imre
- D. Szilágyi Sándor
- Schváb Jakab, megh. Nyári László

- Filó János
- 20 Endre Antal
- id. sarkadi N. Antal
- ifj. Vecseri János
- Vajda Sándor
- Sarkadi N. Sándor
- 5 özv. Kiss Paláné, megh. Dr. Csathó Zsigmond
- Gerőcz Lajos
- Kiss Zsigmond
- Polgár János
- Szedler Imre
- 30 id. Mátéffy Ferenc
- Kanász N. Imre
- Csúcs Antal
- Bamberger Lipót, megh. Bartha Kálmán
- Rupcic György
- 35 Piti József
- Ref. egyház, megh. Kristó Nagy István
- Csúcs János
- Dósa Béla
- Dáni József
- 40 Pintér András
- Ehrlich József
- Rácz László, megh. Dr. Csató Kálmán
- Babós Sándor
- Rácz Ferenc
- 45 özv. Kis Mihályné, megh. Tóth Gyula
- Gözl Ignácné, megh. Szánthó Lajos
- Jurenák Béla
- König Simonné, megh. Valentin Gábor
- Szél Bálint
- 50 Fekete Márton
- Kristó Nagy Imre
- Mejzsis Lajos
- Mikecz Imréné, megh. Mikecz Imre
- Mezei Mór
- 55 Soós Pál
- id. Váradi Lajos
- Czukkermann Károly
- N. Kovács Gergely
- Pap László
- 60 Fried Adél, megh. Czukor Emil
- Kanász Gusztáv
- Köller Andor
- Szárszabó Nagy Imre
- özv. Jurenák Edéné, megh. Hegedős S.
- 65 ifj. Batik Sándorné, megh. Dr. Mátéffy F.
- Steiner Farkas, megh. Nyíry Gyula
- R. Molnár Ferenc
- Dunaháti Vas István
- Czukkermann Ignác
- 70 Gyóri Gál István
- Szoboszlai Sz. Mih.
- Dobos Zsuzsanna, megh. Juhász János
- Kiss Ferenc
- Vajda István
- 75 Aradi István
- Polgár Sámuel
- Héja Lajos
- Sarkadi N. Ferenc
- H. Szabó Ferenc
- 80 Szántó Dániel
- Szalay József
- Szalay József
- Szalay Lajos
- Rózsa Ferenc
- Dr. Reis Soma
- 85 Hofer Antal
- ifj. Bartha János
- Szabó Zsigmond
- Nagy Ferenc
- Hankiss Zsólyné, megh. Gál Jenő
- 90 Piti Péter
- Vencs Lukos József
- Kürti Jusztina, megh. Gábor Lajos
- R. Molnár Máté
- özv. Neumann Jakabné, megh. Neumann Dávid.
- 95 Kálmán Gergely
- ifj. Sarkadi N. Mihály
- id. Debroczeni József
- Dr. Ecséri Lajos
- Csúcs Lajos
- 100 Vecseri Bálint

Póttagok.

- Bálint János
- Aradi Gábor
- Váci Sándor
- Virágos Kis Mihály
- 5 Horváth Ferenc
- Biró István
- Mees Balogh Sándor
- Zsollos István
- 10 Székely Sándor
- Horváth István
- Piti Pál.

Kelt Szentesen, 1890. június 19.

Dr. FILO THAMÉR, MAGYAR JÓZSEF,
főjegyző, tanácsnok, h. polgármester.

Névjegyzéke az 1887. évi május hó 16-án választott benmaradó városi kép- viselőknek.

I. Kerület.

- Bányai József
- Tóth János
- Pólya Ferenc
- Sima Ferenc
- 5 Farkas Gedeon 41 szavazattal póttag Szépe Sándor helyett.

II. kerület.

- Borbély Lajos
- Sárdi János
- Décsi Lajos
- Földvári N. István
- 10 Vecseri Imre 36 szavazattal póttag Kanfi Horváth Lajos helyett.

III. Kerület.

- Soós Sándor
- Pápai János
- Kürti Sándor

- Rúz Molnár István
  - 15 Kristó N. Antal
- IV. Kerület.
- Kálmán Mihály
  - Szilágyi Sándor
  - ifj. Váradi Lajos
  - Kálmán István
  - 20 Székely Lajos 29 szavazattal póttag Doma Bálint helyett.
- V. Kerület.
- Földvári N. Lajos
  - Berényi János
  - Albertényi Antal
  - Berényi Gergely
  - 25 Vecseri János I. tized.
- VI. Kerület.
- Szépe Kálmán
  - Holik Lajos
  - Dr. Lakos Imre
  - ifj. Sarkadi N. Antal
  - 20 Pásztor János 28 szavazattal póttag Dr. Hódi Ja-nos helyett.
- VII. Kerület.
- Kátai Pál János
  - Rádi János
  - Bálint József
  - Pataki József
  - 35 Hódi János
- VIII. Kerület.
- Gombos József
  - Bartucz János
  - Maccai András
  - ifj. Temesvári Antal
  - 40 Beszedes István
- IX. Kerület.
- Cs. Kovács József
  - Udvardi Sándor
  - Gyulai Sándor
  - Jószai András
  - 45 Józsa György
- X. Kerület.

Jószai Sándor
Barkai András
László János
Kátai Tóth István
50 Udvardi Lakos Sándor

Kelt Szentesen, 1890. június 19.
DR. FILO THAMÉR, MAGYAR JÓZSEF,
főjegyző, tanácsnok, h. polgármester.

Névjegyzéke az 1884. évben választott s 1890. évben kilépő városi képvise- lőknek.

I. Kerület.

- Balázsovits Norbert
  - Biró Ferenc
  - Csurai Ferenc
- II. Kerület.

- Borsos Lajos
  - 5 Tarnóczy Mihály póttag
  - Molnai Bálint póttag
- III. Kerület.

- Kanász Nagy János
  - Kalp. Szabó Bálint
  - Nurdi János
  - 10 Bartha Sándor
  - Kovács János póttag
  - Nemeth Sándor póttag
- IV. Kerület.

- Mészáros István
  - Szilágyi Sz. Mihály
  - 15 Vas Lajos
  - Babós József
  - Soós Ferenc póttag
- V. Kerület.

- Dóme Bálint
  - ifj. Pataki János
  - 20 Fap Imre
  - Koncz György póttag
- VI. Kerület.

- Szabó Lajos
  - Kolbér Mihály
  - Nyíry Sándor
  - 25 Petrovics Soma
- VII. Kerület.

- Molnár Lajos
  - Maccai Ferenc
  - Aradi Gábor
  - Pataki Lajos
  - 30 Fekete János
- VIII. Kerület.

- Kátai Pál András
  - id. Temesvári Antal
  - Berezvai Ferenc
  - Padár Antal
  - 35 Vas Imre póttag
  - Mezei Pál póttag
- IX. Kerület.

- Molnár F. József
  - Körögyi József
  - Botka István
  - 40 Kis János
  - Pirók Barta József
  - Nemes János póttag
  - Kabai András póttag
- X. Kerület.

- Gombos György
  - 45 Bugyi Antal póttag
- Kelt Szentesen, 1890. június 19.
Dr. FILO THAMÉR, MAGYAR JÓZSEF,
főjegyző, tanácsnok, h. polgármester.
Kelt Szentesen, 1890. évi június hó 21-én.
MAGYAR JÓZSEF, tanácsnok,
h. polgármester.

A „BÉCSI BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG“

és a

BÉCSI ÉLET- és JÁRADÉKBIZTOSÍTÓ-INTÉZET

május hó 13-án tartották Schoeller Pál Ede lovag úr elnöklete alatt

rendes évi közgyűlésüket.

A bécsi biztosító társaság igazgatóságának betérjesztett jelentése szerint az 1889. év az előzőnél kedvezőbb eredménnyel zárult. — Összesen bevételzetett díjakban 2.422,083 frt 90 kr. és a **tiszta nyeresemény 112,263 frt 65 kr** ra rug, miből a részvényeseknek 5°/_o-nyi osztalék gyanánt **100,000 frt kifizettetik**. — A társaság 2.815,998 frt 62 krnyi biztosítéki alapokkal rendelkezik és tőkét bécsi és prágai házaiba, államkötvényekbe és egyéb teljesen biztos értékpapirokba vannak befektetve.

A bécsi élet- és járadékbiztosító-intézet közgyűlésének betérjesztett jelentése szerint a biztosítási állomány összege az 1889. év végével 22.925,214 frt 85 kr. tőke és 18,507 frt 58 kr. járadék volt, tehát az 1889. évi tiszta szaporodás 2.359,655 frt 59 kr. tőke és 5,301 frt 76 kr. járadék.

Ezen intézet biztosítéki alapjai összesen 3.206,352 frt 95 kr-ra rugnak. — A kimutatott 68,338 frt 98 kr. tiszta nyeresemből **60,000 frt**, azaz részvényenkint 12 frt (6°/_o) fog kiosztatni.

Az intézet által alkalmazott nyeresémény-táblázatok oly előnyöseknek bizonyultak, hogy az 1887. évben belépett, nyeresémény jogosultsággal biztosított felek, a garantirozott 40°/_o-nyi osztalék helyett, az idén is tényleg tetemesen magasabb, azaz 49°/_o-nyi nyereséményben részesülnek.

Hogy ezen két társaság, mely hazánkban Budapesten székelő magyarországi főigazgatósága által van képviselve, a biztosító-közönség körében nálunk is folyton fokozódó, megérdemelt népszerűségnek és teljes bizalomnak örvend, legjobban igazolja azon tény, hogy a főigazgatóság alig három évi fönállása dacára, az elemi biztosítási ágakban már is évi 600,000 frtot meghaladó díjbevételt volt képes elérni és az életbiztosítás terén is a legjobb sikerrel működik, amennyiben mintegy 5 millió frtnyi biztosítási tőke-állományt 170,000 frtnyi évi díjbevétellel szerzett.

A fenti társulatnak képviselői helyben:

Pollák és Ehrlich és Berger Soma urak.

PESTI HIRLAP

* Legelterjedtebb, legkedveltebb és amellett legolcsóbb magyar napilap. *

PESTI HIRLAP

Kormánytól és pártoktól **független, demokratikus** irányu politikai napilap.**Szabadelvűség és függetlenség** minden irányban: az a jelszó, melyhez hű maradt, immár 12-ik éve, mindig.

És hű marad ezentúl is.

Közkedveltség tekintetében vetélytárs nélkül áll.Kétségtelenül a **legjobb és változatosabb tartalmu** az összes napilapok közt.**Zene- és sorsjátéki mellékleteket** egyedül a «Pesti Hirlap» ad előfizetőinek.

◀ Mutatványszámokat ▶

egy levelező-lapon nyilvánított óhajra egy hétig ingyen és bérmentve küld a „Pesti Hirlap“ kiadóhivatala (Budapest, Nádor-utca 7. sz.)

Előfizetést kezdeni a hó bármely napjától lehet. — Az előfizetési pénzek a „Pesti Hirlap“ kiadóhivatalába küldendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt. | Fél évre 7 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr. | Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Összetévesztések kikerülése végett csakis PESTI Hirlap irandó cím gyanánt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Nádor-utca 7. sz.

Összetévesztések kikerülése végett csakis PESTI Hirlap irandó cím gyanánt.